

Margrete Auken (SF):

Jeg håber altså, det var en misforståelse, at det alene er myndighedens ansvar. Det er det ikke i offentlighedsloven. Der er ikke noget at gøre. Hvis myndigheden sidder dér og klamrer sig til noget, der er aktindsigt i, kan først Ombudsmanden og senere en domstol komme efter den, og sådan skal det selvfølgelig også være. Det ville da være slemt, hvis det kun var myndigheden, der kunne bestemme, hvad der skulle ud.

Det amerikanske system er alle stregerne til trods tryggere end det her. Lad mig nu nævne forleden dags debat, Hans Møller Christensen igen, som faktisk sad og gravede hele den historie frem med Thule og atombomber osv., og det kunne han på trods af mange sorte streger. De sorte streger har altså også den fordel, at der er klare regler om dem, og det vil sige, at det ikke kan være myndighedens ansvar alene. Der er et retligt ansvar, som kan gøres gældende, og der kan ankes.

Det, jeg godt vil have at vide af ministeren, er: Skal myndigheden – nu vil jeg godt lige have ministeren til at høre efter – begrunde ikke bare smøl, det har jeg opdaget, det er fint nok, og det støtter vi vældigt, men også begrunde et afslag? Og hvis et sådant afslag ikke kan begrundes, hænger det så i luften, at det så er et guddommeligt udsagn om, hvad man kan? Det er det, der er problemet i sammenligning med offentlighedsloven og ikke mindst i sammenligning med det amerikanske system.

Men lad os nu give os tid i udvalget til det; det kan bare være en fortalelse, når ministeren sagde, at det er myndigheden, der har den endelige afgørelse. Jeg går ud fra, at det var en fortalelse.

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg synes, det står noget hen i tågerne, hvad der egentlig er årsagen til, at man ikke vil følge Tilgængelighedsudvalgets forslag om en 25-årsfrist.

Fru Elsebeth Gerner Nielsen var åbenbart formentlig af regeringen blevet bibragt det indtryk, at det handlede om hensynet til fremmede magter, NATO og sådan noget. Nu siger ministeren, at det er det ikke; nu er det nogle andre, praktiske spørgsmål, som gør sig gældende. Men vi må jo i udvalget bore i, om der overhovedet findes en begrundelse fra Tilgængelighedsudvalget for at afvise dette forslag.

Med hensyn til dette ankeproblem, at man ikke kan anke til en uafhængig instans, vil jeg

egentlig godt spørge: Hvorfor har ministeren så meget imod, at der bliver en uafhængig ankeinstans? Det er dog ikke rimeligt, at man altså har et system i øjeblikket, hvor den tiltalte faktisk selv er dommer. Jeg går da ud fra, at ministeren kan se, at det er helt urimeligt.

Hvis man som ansøger får afslag på aktindsigt eller arkivadgang, som det hedder i dette lovforslag, kan man henvende sig til den, som har givet afslaget og klage til vedkommende. Al sandsynlighed taler jo for, at man får endnu et afslag, for myndigheder har det nu med at mene, at den beslutning, de en gang har truffet, er rigtig. Det er altså en meget dårlig retsbeskyttelse, borgerne har på dette punkt, og jeg har ikke forstået, hvad det er for problemer, det kan give, hvis man indretter en objektiv klageinstans.

Kulturministeren (Ebbe Lundgaard):

Til fru Margrete Auken vil jeg sige, at fru Margrete Auken ikke har misforstået mig. Det er faktisk sådan, at det alene er den politiske myndigheds ansvar, og accepterer man ikke det, er der naturligvis Ombudsmanden og domstolene at gå til derefter. Så sådan er det.

Til hr. Keld Albrechtsen vil jeg sige, at det er et massivt efterslæb på særlige områder, der gør, at hvis vi rykkede tilgængelighedsfristen ned til 25 år, ville det være falsk reklame, at vi kunne nå det. Men det er også af hensyn til, hvad der er det generelle i de samarbejdsorganer, som vi er medlemmer af, og af hensyn til andre lande. Så det er en kombination af den begrundelse, fru Elsebeth Gerner Nielsen gav, og den, jeg gav i mit svar.

Selvfølgelig vil jeg da medgive, at det ikke er umuligt at gøre det, men det vil give os nogle praktiske problemer, og vi har så valgt at sige: Vi standser ved de 30 år nu, men vi sigter, og vi sigter endda målbevidst, på de 25 år. Det er derfor, det står så klokkeklart i fremsættelsestalen, at vi vil arbejde så positivt for det. Dér står alle de stærke ord, der kan siges om, at det er den vej, vi går, når vi har samlet erfaringer ind i løbet af de 4 år frem til revisionen.

Jeg vil så kun sige om det med ankeinstansen, at der er jo ikke noget ved at have en ankeinstans, der ikke kan omstøde en beslutning. Man kunne have en rådgivende ankeinstans, der kunne fortælle den ankende, hvad vej man gik, og måske henstille til myndighederne at omgøre deres ting. Det må vi overveje, og det beder jeg om at man overvejer under udvalgsarbejdet.